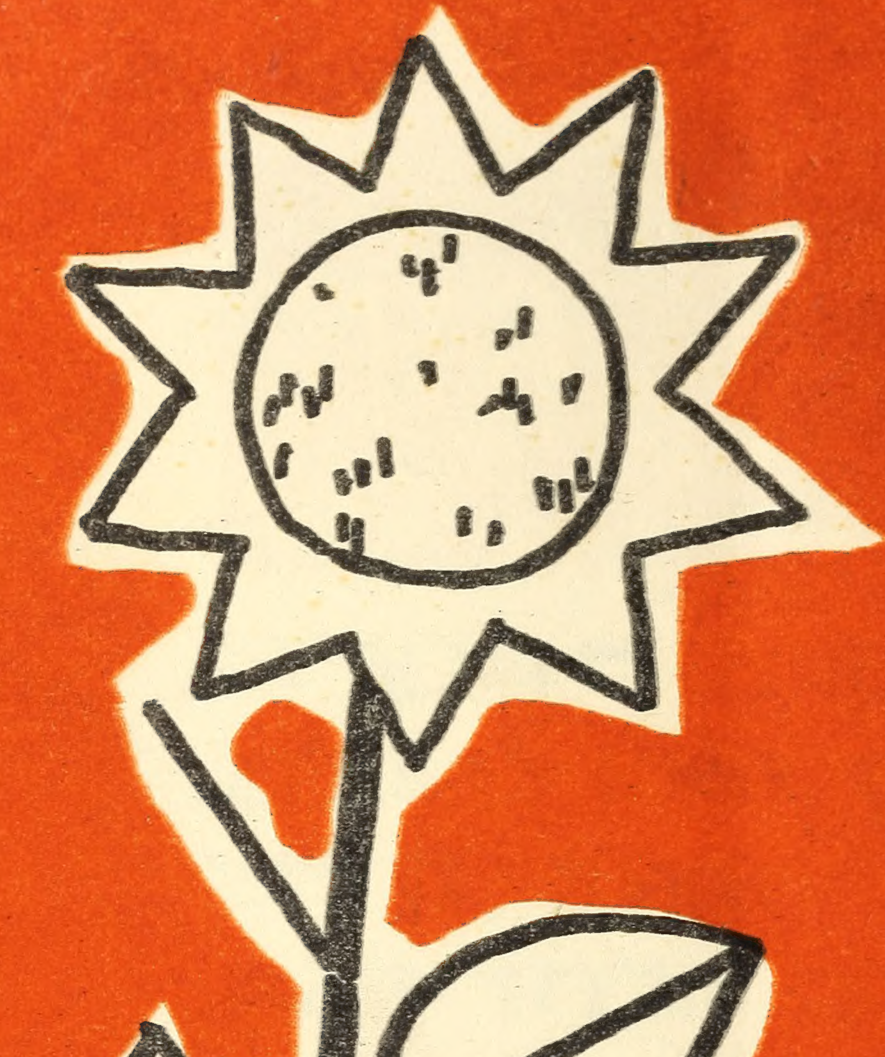

הגדה של פסח

החדש הזה

לכם ראש חדשים.
ראשון האא לכם לכל
חדשי השנה, חדש
האביב. ובחדש הא-
ביב בארבעה 'עשרבו
זמן חרותנו. והיה היום
הזה לכם לזכרון וחגתם
אותו לדורותיכם, חקת
עולם תחגהו כי בעצם
היום הזה יצאו צבאותי-
כם ממצרים, היום הייתם לעם

הגיע ליל פסח. כל העולם
אמר הלל. כי בלילה זה או-
צרות טללים נפתחים

בניסן נברא העולם
מנין שבניסן נברא
העולם? שנאמר:
"ותוצא הארץ דשא
עשב מזריע זרע
ועץ עושה פרי".
איזהו הדש שהארץ
מלאה דשאים ואילן
מוציא פרות. הוי
זה ניסן.

הנה הסתו עבר
הגשם חלף הלך
לו: הניצנים נראו
בארץ. עת הזמיר
הגיע וקול התור
נשמע בארצנו.
התאנה חנטה
פגיה והגפנים
סמדר נתנו ריח.

נצא השדה

נלינה בכפרים
נשכימה לכרמים
נראה אם פרחה הגפן,
פתח הסמדר,
הנצו הרימונים,
הדודאים נתנו ריח
ועל פתחינו
כל מגדים.

אנה הלך דודך
היפה בנשים. אנא
פנה דודך ונבקשנו
עמך: דודי ירד
לגנו לערוגות הבשם:

תונת פסים
לבש הגן
וכסות רקמה
מדי דשאו
ומעיל תשבץ עטה כל עץ
ולכל עין הראה פלאו

כל ציץ חדש לזמן חדש
יצא שוחק לקראת בואו
אך לפניהם שושן עבר
מלך כי על הורם כסאו.

יצא מבין משמר עליו
וישנה בגדי כלאו
מי לא ישתה יינו עליו
האיש ההוא ישא חטאו!

טל נוזף עלי ארץ בוכה
ממגד שמים שבענו בונה
בטל

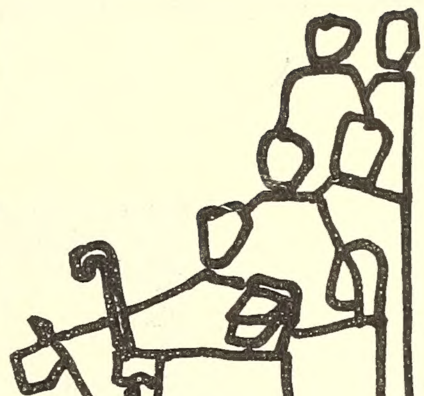
טל יעסיס צוף הרים
זמרה ננעים וקול נרים
בטל

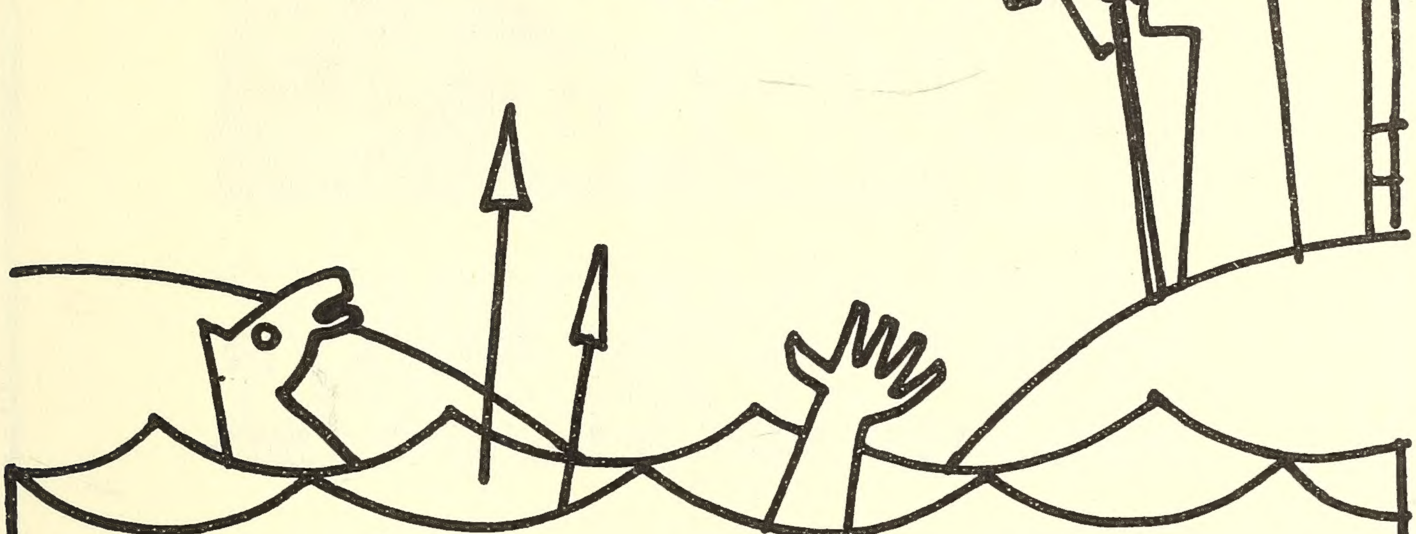
טל ושבע מלא אסמינו.
גן רוה שימנו
בטל

טל צוה שנה טובה ומעטרת
פרי הארץ לגאון ולתפארת
בטל

טל לברכה ולא לקללה
לחיים ולא למות
לשבע ולא לרזון.

הננו מוכנים לספר
ביציאת מצרים. מעבדות
לחרות. משעבוד לגאולה

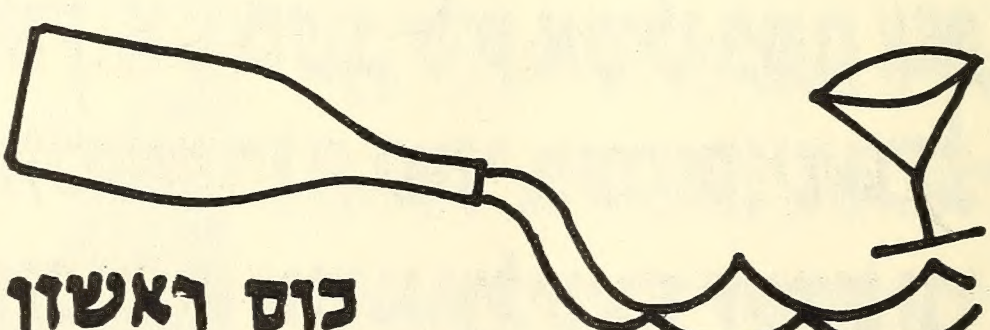

הא לחמא עניא די־
אכלו אבהתנא בארעא
דמצרים. כל דכפין ייתי
ויכול. כל דצריך - ייתי
ויפסח! השתא אנחנו
גאלי ישראל - לשנה
הבאה כל בית־ישראל
השתא עבדי - לשנה
הבאה - בני־חורין

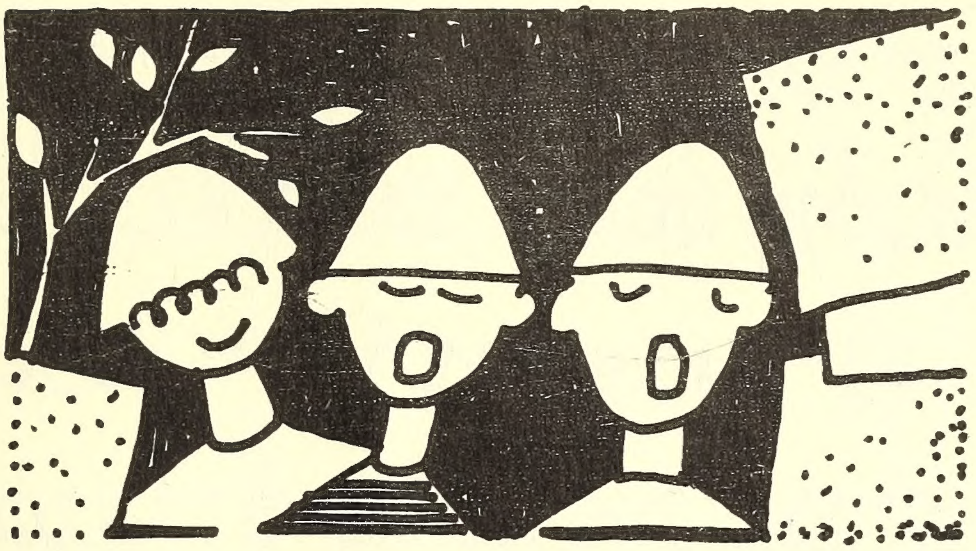
פסח זה שאנו אוכלים
על שום מה? על שום
שפסח יי' על בתי אבותינו
במצרים בנגפו את מצרים

מצה זו שאנו אוכלים
על שום מה? על שום
שלא הספיק בצקם של אבותינו
להחמיץ, ויאפו את הבצק אשר
הוציאו ממצרים עגות מצות.

מרור זה שאנו אוכלים
על שום מה? על שום
שמררו המצרים את חיי אבותינו במצרים

כוס ראשון

מה נשתנה הלילה הזה
מכל הלילות? שבכל הל-
לות אנו אוכלים חמץ ומצה,
הלילה הזה כולו מצה: שב-
כל הלילות אנו אוכלים
שאר ירקות. הלילה הזה
כולו מרור: שבכל הלילות
אין אנו מטבילים אפילו פעם אחת
הלילה הזה שתי פעמים: שבכל
הלילות אנו אוכלים בין יושבים ובין
מסובין, הלילה הזה כולנו מסובין

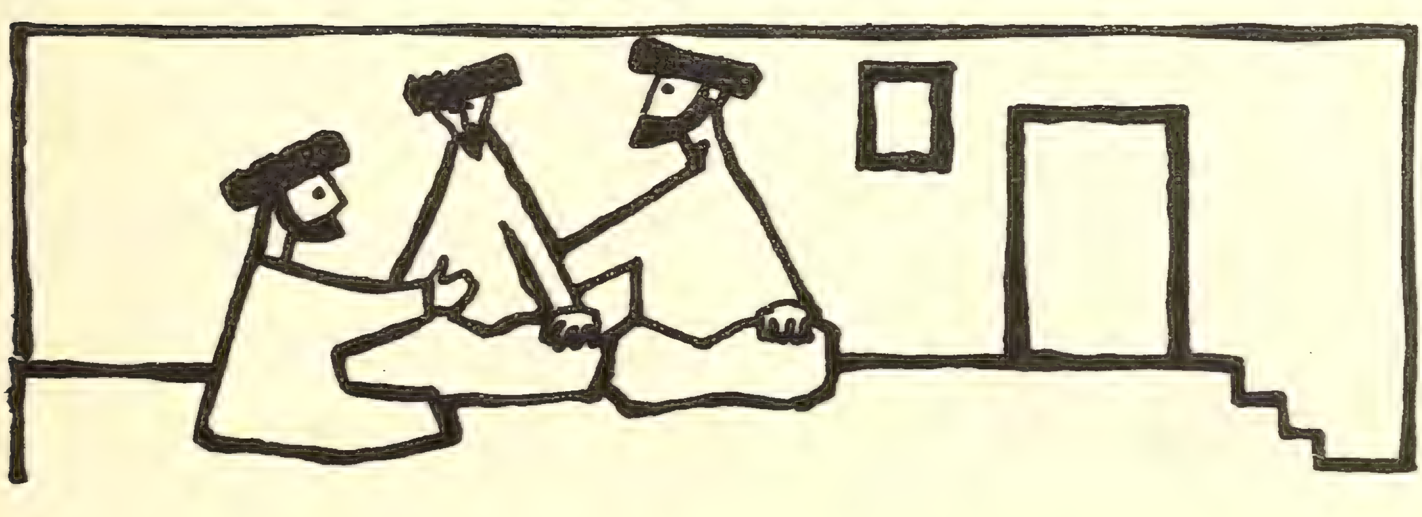
עבדים היינו לפרעה במצ-
רים ויוציאנו יי' אלוהינו
משם ביד הזקה ובזרוע
נטויה: ואילו לא הוציא
יי' את אבותינו ממצרים
הרי אנו ובנינו ובני-
בנינו משועבדים היינו
לפרעה במצרים

𝄞 עבדים היינו

ואפילו כולנו-
חכמים, כולנו נבונים
כולנו זקנים כולנו יודעים
את התורה: מצוה עלינו
לספר ביציאת מצרים: וכל
המרבה לספר ביציאת
מצרים הרי זה משובח.

עשה ברבי
אליעזר
ורבי יהושע
ורבי אלעזר בן עזריה
ורבי עקיבה ורבי טרפון
שהיו מסובין בבני ברק
והיו מספרים ביציאת
מצרים כל אותו הלי-
לה עד שבאו תלמי-
דיהם ואמרו להם:
רבותינו, הגיע זמן
קריאת שמע של שחרית.

אמר רבי אלעזר בן עזריה: הרי אני
כבן שבעים שנה ולא זכיתי שתאמר
יציאת מצרים בלילות. עד שדרשה
בן זומא. שנאמר: למען תזכור את
יום צאתך ממצרים כל ימי חייך.
ימי חייך - הימים. כל ימי חייך -
הלילות. וחכמים אמרים: ימי
חייך העולם הזה. כל ימי חייך
להביא לימות המשיח.

במתי מעט ירדו אבותינו מצרימה ויהיו
שם לגוי גדול ועצום ובני ישראל פ-
רו וירבו וישרצו ויעצמו במאוד מאוד
ותמלא הארץ אותם. ויקם מלך חדש על
מצרים, אשר לא ידע את יוסף ויאמר אל
עמו: הנה עם בני ישראל רב ועצום
ממנו. הבה נתחכמה לו פן ירבה. וימ-
ררו את חייהם בעבודה קשה, ויצו
פרעה: כל הבן הילוד - היאורה תש-
ליכוהו ויאנחו בני ישראל ותעל שועתם מן העבודה

וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ

ויהי בימים ההם ויגדל משה
ויצא אל אחיו וירא בסבלותם.
ומשה היה רועה את צאן יתרו
חתנו כהן מדין, וינהג את הצאן
אחר המדבר ויבוא אל הר האלהים
הרבה: וירא מלאך יהוה אליו
בלבת אש מתוך הסנה וירא
והנה הסנה בער באש והסנה
איננו אוכל: ויאמר משה אסרה־נא
ואראה את המראה הגדול הזה
מדוע לא יבער הסנה.

ויקרא אליו אלהים מתוך הסנה
ויאמר אל תקרב הלם של נעליך
מעל רגליך, כי המקום אשר אתה
עומד עליו אדמת קודש הוא:
ויאמר יהוה: ראה ראיתי את עני
עמי אשר במצרים ואת צעקתם
שמעתי, מפני נגשיו כי ידעתי
מכאוביו: ועתה לך ואשלחך
והוצא את עמי בני ישראל ממצרים

ויהי בחצי הלילה
ויקם פרעה לילה
הוא וכל עבדיו
וכל מצרים ותהי
צעקה גדולה במצ
רים כי אין בית
אשר אין שם מת

ואלו עשר מכות
שהביא יי׳ על המצ
רים במצרים

דם צפרדע
כנים ערב
דבר שחין
ברד ארבה
חשך מכת בכורות

ויהי מקץ שלשים
שנה וארבע מאות
שנה ויהי בעצם
היום הזה יצאו
כל צבאותם ממצרים

וירדפו מצרים אחריהם, וישיגו
אותם חונים על הים. ויט משה
את ידו על הים ויולך יהוה
את הים לחרבה ויבקעו המים
ויבואו בני ישראל בתוך הים
ביבשה והמים להם חומה
מימינם ומשמאלם: וירדפו
מצרים ויבואו אחריהם. כל
סוס פרעה ורוכבו ופרשיו
אל תוך הים.

אז ישיר משה ובני ישראל את
השירה הזאת: אשירה ליהוה
כי גאה, סוס ורוכבו רמה
בים. שמעו עמים וירגזון, חיל
אחז יושבי פלשת, אז נבהלו
אלופי אדום, אילי מואב יאח-
זמו רעד, נמגו כל יושבי כנען.

בצאת ישראל ממצרים, בית
יעקוב מעם לעז, היתה יהו-
דה לקדשו, ישראל ממשלותיו. הים
ראה וינס, הירדן יסוב לאחור, ההרים
רקדו כאלים, גבעות כבני צאן.

מה לך הים, כי תנוס, הירדן תסב
לאחור, ההרים, תרקדו כאילים
גבעות כבני צאן?

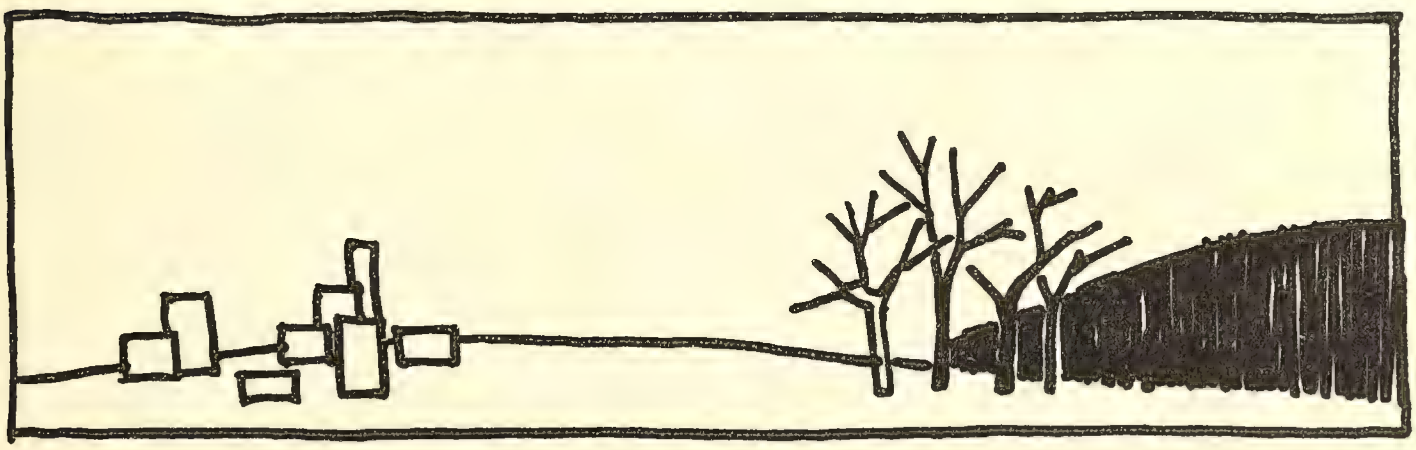
קומו רעי מדבר
צאן מתוך השממה,
עז הדרך רב, עוד רבה המלחמה.
רב לכם לנוע, לנוד במרבה
ולפניכם פרושה דרך גדולה, רחבה
אל נא יעצרונו פגרי הנחשלים,
שעבדותם מתו נפסח על החללים!
קומו, איפוא נדים, עזבו את שממה,
אך אל יעל קולכם, דרכו עז בשממה!
פן צעדכם ירגיז מדבר וודמיו
איש ואיש בלבבו ישמע הד פעמיו
איש בלבבו ישמע קול אלה דובר
"לך! היום אל ארץ חדשה אתה עובר!"

זכור את היום הזה אשר יצאתם
בו ממצרים, מבית עבדים. כי בכל
דור ודור חייב אדם לראות עצמו
כאילו יצא הוא ממצרים, לא אבו-
תינו בלבד, אף אנו נגאלנו עמהם!

𝄞 זכור את היום הזה

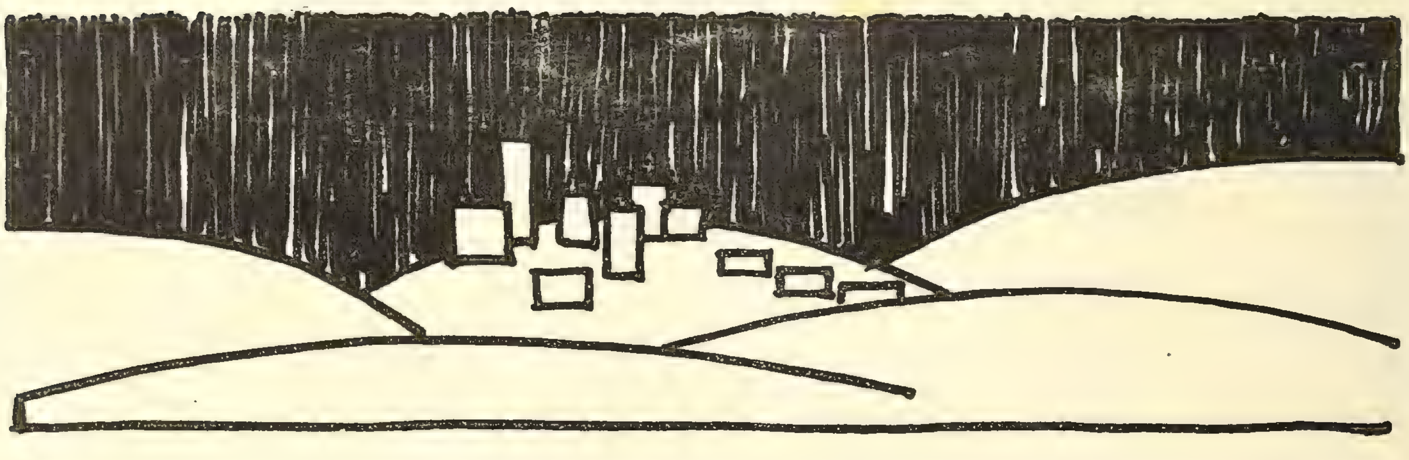
כי בכל דור ודור עולה זעקת ישראל
תחת יד משעבדיהם, ובכל דור
ודור תפרח תקוות אביב חדש!
חיים חדשים, תקוות השחרור והתחיה.

והיא שעמדה לאבותינו ולנו,
שלא אחד בלבד עמד עלינו
לכלותינו. אלא שבכל דור ודור עומ-
דים עלינו לכלותינו, והקב"ה מצילו מידם.

יפה נוף

משוש תבל, קריה למלך רב,
לך נכספה נפשי מפאתי מערב?
המון רחמי נכמר כי אזכרה קדם.
כבודך אשר גלה ונוך אשר חרב.
ומי יתנני על כנפי נשרים, עד
ארוה בדמעתי עפרך ויתערב!
דרשתיך, ואם מלכך אין בך, ואם במקום
צרי גלעדך נחש, שרף וגם עקרבי
הלא את אבניך אחונן ואשקם
וטעם רגביך לפי מדבש יערב!

שפוך חמתך על
הגויים אשר לא
ידעוך ועל ממלכות
אשר בשמך לא קראו.
כי אכל את יעקב ואת
נוהו השמו. שפך עליהם
זעמך וחרון אפך ישיגם.
תרדוף באף ותשמידם
מתחת שמי יי'.

אני מאמין באמונה שלמה
בביאת המשיח. ואף על פי
שיתמהמה אחכה לו
בכל יום שיבוא

אליהו הנביא
אליהו התשבי. אליהו
הגלעדי. במהרה יבוא
אלינו. עם משיח בן־דוד

כוס שלישי

השתא שנת י״ב לחרותנו
חרות ישראל
במדינת ישראל.

עמוד שחר קם. שוב נוצצה אילת.
ובגוזל הנה, אך מה הגביהה עוף.
בראש ימים תבריק, חוצפת ומבהלת.
והיא כוכב-ילדה, ובטרם-יום תסוף.
אבל זקני כל דור, מדעת או אולת
נושקים את סנדלה הקט והצורף.

אילת ליל אמון, בת רחופת-ריסים
גדולות קרו מאז, הובה עפר טלטל.
אין דור ששעריו שלמים עלי צירים,
אבל תמיד, תמיד בין חובות וטל,
אליך נבטים, כבשיר מכות מצרים,
האב והעלמה במחלפות הפטל.

ואת קלה, קלה. מן הגוזל קלה את.
והעלמה כמוך היא, רחופת ריסים.
בזוית כל דור, אילת, בשורה רוגעת,
אליך נבטים מבעד לחרסים.
וכפלא הולד פרפר מן התולעת
כן כפלא היוכם הצץ מבלי-מטים.

רב חיא הגדול ורב שמעון
בן־חלפתא היו מהלכים בבקעת
ארבל וראו אילת השחר שבקע
אורה. אמר רבי חיא הגדול
לרבי שמעון: כך היא גאולתם
של ישראל, בתחילה קמעה
קמעה, כל מה שהיא הולכת
היא קמהרבה והולכת

קרב יום אשר הואלא יום ולא לילה
רם הודע כי לך יום אף לך לילה
שומרים הפקד לעירך כל היום וכל הלילה
תאיר כאור יום השבת לילה

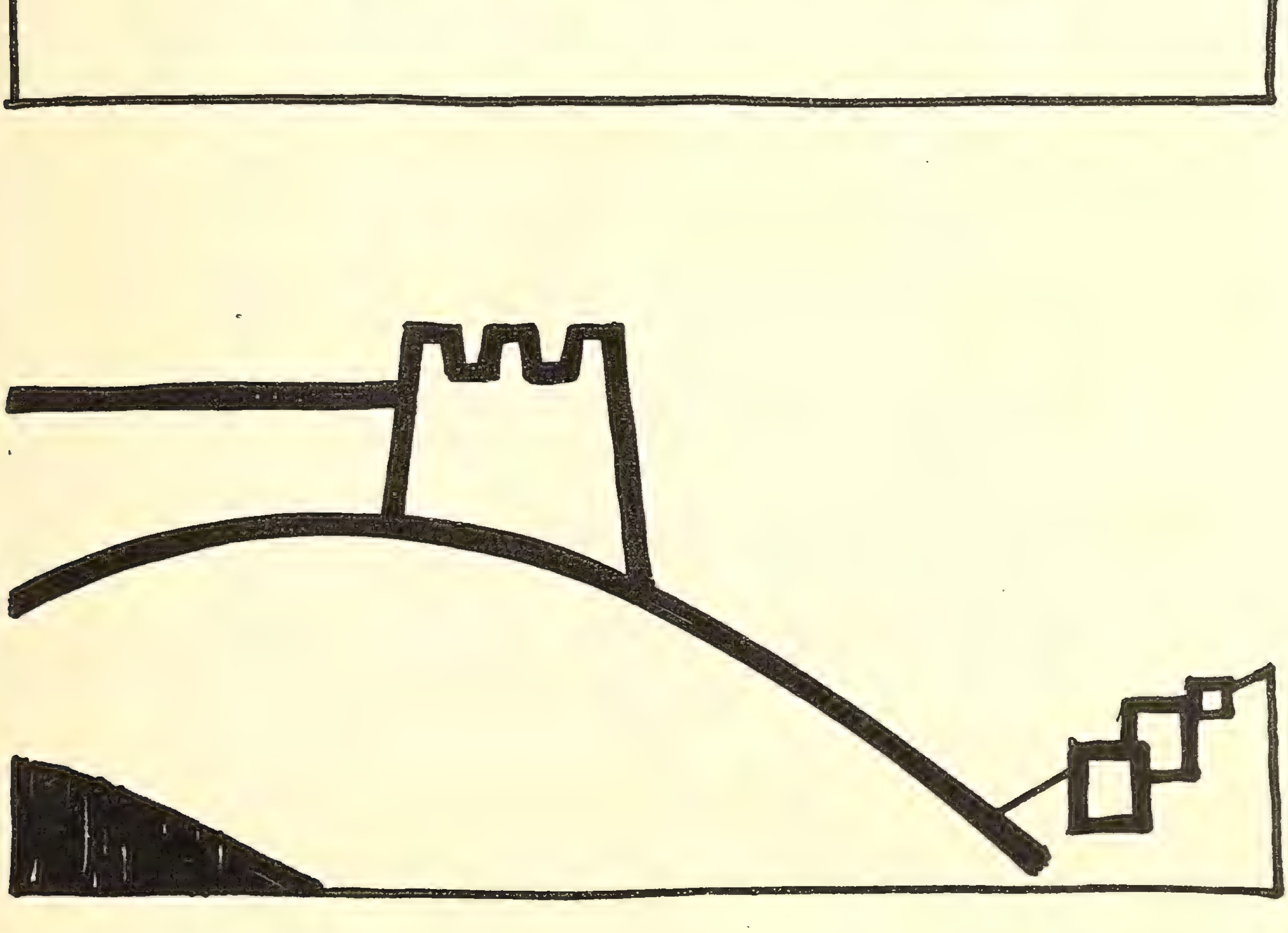
בשוב

יהוה את שיבת ציון
היינו כחולמים
אז ימלא שחוק פינו ולשוננו
רינה: אז יאמרו
בגויים הגדיל יהוה
לעשות עם אלה: הגדיל
יהוה לעשות עמנו היינו
שמחים: שובה יהוה את שב-
תנו כאפיקים בנגב. הזורעים
בדמעה ברינה יקצורו: בא
יבוא ברינה נשא אלומתיו

שאי סביב
עיניך וראי:
כלם נקבצו
באו לך: בניך מרחוק
יבאו, ובנותיך על צד
תאמנה. אז תראי
ונהרת ופחד ורחב
לבבך. מי אלה כעב
תעופינה וכיונים אל
ארבותיהן. כי לי
איים יקוו ואניות
תרשיש להביא בניך
מרחוק. ופתחו שעריך
תמיד. יומם ולילה לא יסגרו

הנה ימים באים ונגש חו-
רש בקוצר ודורך ענבים
במושך הזרע והטיפו
ההרים עסיס, וכל הג-
בעות תתמוגגנה. :
ושבתי את שבות עמי
ישראל ובנו ערים נש-
מות וישבו, ונטעו
כרמים ושתו את יינם
ועשו גנות ואכלו את פריהם

ונטעתים על אדמתם
ולא ינתשו עוד מעל אדמתם

למען ציון לא אחשה
למען ירושלים לא אשקט,
עד יצא כנגה צדקה
וישועתה כלפיד יבער
וראו גויים צדקך
וכל מלכים כבודך
לא יאמר לך עוד עזובה
ולארצך לא יאמר עוד שממה

נברך על הגפן ועל
פרי הגפן. ועל ארץ
חמדה, טובה ורחבה
לאכול מפריה ולשבע
מטובה. נברך על אשר
נגאלנו והגענו ללילה זה
לשמח ולגיל ולהסב בו יחד

כוס רביעית

חסל סדר פסח כהלכתו ככל
משפתו וחוקתו כאשר
זכינו לסדר אותו כן נזכה לעשתו

חד גדיא

חד גדיא,
דזבין אבא
בתרי זוזי

ואתא שונרא ואכלה לגדיא
ואתא כלבא ונשך לשונרא
ואתא חוטרא וחכה לכלבא
ואתא נורא ושרף לחוטרא
ואתא מיא וכבה לנורא
ואתא תורא ושתה למיא
ואתא השוחט ושחט לתורא
ואתא מלאך־המות ושחט לשוחט
ואתא הקדוש־ברוך־הוא ושחט
למלאך המות. דשחט לשוחט
דשחט לתורא. דשתה למיא. דכבה
לנורא. דשרף לחוטרא. דחכה
לכלבא. דנשך לשונרא. דאכלה
לגדיא. דזבין אבא בתרי זוזי
חד גדיא. חד גדיא

ברור חיל תש"ך

הודפס ע"י א.שביט בע"מ
רח' בן-יהודה 49 ת"א